

Tulkkinen tarvitsee tauon. Pia Leppälä ja Laura Minkkinen kertoivat työstään taukojuomien äärellä Lasipalatsin Cafe Javassa.

TEKSTI TERHI PÄÄSKYLÄ-MALMSTRÖM KUVAT TERHI PÄÄSKYLÄ-MALMSTRÖM JA THINKSTOCK

Och samma på svenska

Jotte kansainvälisestä tilaisuudesta tule Baabelin tornia, kannattaa tulkkaustarpeet huomioida heti valmistelujen alkuvaiheessa. Ammattitulkit vinkkaavat, miten monikielinen tapahtuma onnistuu.

Tulkkaus on monen kansainvälisen tilaisuuden olennainen osa, jonka valmistelun kanssa ei kannata vitkastella. Tulkkauspalvelujen tarjoajiin onkin hyvä ottaa yhteyttä heti tulkkaustarpeen nostaessa päätään.

– Mitä aiemmin ollaan liikkeellä, sitä varmemmin tilaisuuteen löydetään sinne parhai-

ten sopivat tulkkausratkaisut, sanovat tulkki **Pia Leppälä** ja **Laura Minkkinen**.

He toimivat tulkkeina ja asiatekstiäntäjäinä ja tuntevat tulkkaukseen liittyvät käytännön järjestelyt kuin omat taskunsa.

– Joskus tilaisuuden järjestäjät pelkäävät, että vastausten on oltava valmiina jo siinä vaiheessa, kun tulkkiin otetaan ensi kertaa yhteyttä. Pelko on turha, sillä parhaaseen

ratkaisuun päästään nimenomaan yhdessä keskustelemalla, Leppälä huomauttaa.

Tilaisuuden luonteesta riippuen tulkattavana voi olla sekä pitkiä puheita ja esitelmää että vilkkaita keskusteluja. Tulkit jos ketkä osaavat neuvoa, millaista tulkkausta on järkevä käyttää ja kuinka monta tulkkiä sen toteuttamiseen tarvitaan.

– Ammattitulkki on tulkkauksen asiantun-

tija. Häneltä voi ja pitääkin rohkeasti kysyä tulkkauksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Hän ei siitä suutu, että kysytään – päinvastoin, Minkkinen painottaa.

Raiderissa raikas juoma ja taustamateriaali

Tulkkauspalvelu tilataan yksittäisiltä tulkeilta tai tulkkitoimistoilta. Tulkkauslaitteistoa vuokraavat puolestaan viestintäteknikan yritykset ja kongressikeskukset.

– Monessa tapahtumapaikassa on hyvät yhteydet tekniikkafirmoihin tai jo valmiina ainakin jonkin verran tulkkaustekniikkaa. Toimivan tulkkauksen voi järjestää lähes minne tahansa, mutta tilan ja tulkkauslaitteiston soveltuvuus kannattaa aina käydä läpi laitteiston toimittajan ja tulkkien kanssa, Pia Leppälä neuvo.

Hän ja Laura Minkkinen kertovat tulkkaustilaisuuksista jos jonkinmoisissa olosuhteissa. Pahimmassa tapauksessa tulkit on sijoitettu paikkaan, jossa he eivät näe puhujia tai näiden esittämää materiaalia. Silloin tarkka tulkkaus on työn ja tuskan takana.

Parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi tulkki tarvitsee myös mahdollisimman paljon taustatietoa. Koska tulkit eivät yleensä erikoistu minkään tietyn alan tulkkauksiin, on tilaisuuden aiheeseen ja puheenvuoroihin liittyvä, hyvissä ajoin toimitettu taustamateriaali heidän tärkeimpiä työkalujaan.

– Tärkeää on tietää, millainen tilaisuus on kyseessä, ketkä siihen osallistuvat ja mistä siellä puhutaan. Huolellinen valmistautuminen on edellytys täysipainoiselle ja laadukkaalle työlle varsinaisessa tulkkaustilanteessa, Minkkinen toteaa.

Tulkille toimitettava taustamateriaali voi olla tilaisuuden puhujien tausta-aineistoa, tapahtuma-aiheesta kirjoitettuja artikkeleita, asiaan liittyvää sanastoa tai esimerkiksi puheenvuoroa varten laadittu sisältörunko. Tulkille kannattaa aina toimittaa myös kopiot esityksiin kuuluvista dioista ja muusta esitysmateriaalista, sillä ne eivät aina näy kunnolla tulkkikoppiin.

– Kaikki materiaali on arvokasta. Joskus puhuja juoksee tulkkikoppiin viime minuutilla ja sanoo, ettei lähettänyt materiaalia etukäteen, koska siinä on pelkkiä kuvia, mutta kuvatkin antavat tulkille tärkeää tietoa esityksen sisällöstä, Leppälä mainitsee.

– Tapahtuman järjestäjä saattaa taas helposti ajatella, että kerää materiaalin kokoon ja lähettää tulkille koko paketin yhdellä kertaa. Mieluummin otamme kuitenkin materiaa- >

Tulkit tekevät työtään riippumatta siitä, kuinka moni kuuntelee tulkkausta, joten tarvittavien tulkkien määrä riippuu tilaisuuden kestosta ja tulkattavien kielten määrästä, ei erikielisten osallistujien määrästä.

Ravintola Backas
- Laatu Luonnosta Lautaselle -

Ravintola Backas on auki!

Haluaisitko tarjota kokouspäivän yhteydessä palan kotimaista luontoa? Oletko koskaan ajatellut, että myös kokouspäivä on elämys, jos siihen hiukan panostaa? Vai etsitkö illallispaiikkaa, jossa rauhoittua arjen keskellä nauttien arktisista mauista ja kiireettömästä palvelusta? Tervetuloa ravintola Backakseen, sijaitsemme aivan kehä kolmosen varressa, lentokentän tuntumassa ja vain kävelymatkan päässä kauppakeskus Jumbosta.

Ravintola Backas • Ylästöntie 28, 01510 Vantaa
Varaukset: www.ravintolabackas.fi, p. 0400 153 281 tai myynti@ravintolabackas.fi

Lisää vinkkejä
Suomen kääntäjien
ja tulkkien
liitosta
sktl.fi

Jos kuuntelet paljon tulkattavaa puhetta, käytä omia, hyväksi havaitsemiasi kuulokkeita. Tavalliset kuulokkeet sopivat yhteen tulkkauslaitteiden kanssa ja ovat usein tilaisuudessa tarjottavia mukavammat päässä.

lin vastaan hyvissä ajoin ja vaikka tipoittain. Enemmän on enemmän, ja alustavat PowerPoint-versiotkin johtavat tulkkeja oikeaan suuntaan.

Leppälä ja Minkkinen vakuuttavat, etteivät tulkit muuten ole turhan vaateliaita.

– Meillä ei ole rokkitähtien raidereita, mutta raikasta juotavaa tulkkipöydässä olisi aina hyvä olla. Mikäli tapahtuman ohjelma on suunniteltu palvelemaan osallistujia ja näiden jaksamista, ei tulkkeja juuri tarvitse erikseen ottaa huomioon.

Ammattitulkki on kannattava sijoitus

Kai tuo kaikki on ainakin kamalan kallista? Kun siskontyttö oli Jenkeissä vaihdossa ja sihteerinkin osaa vähän kieliä. Eivätkös he voisi tulla vähän kääntelemään?

Jos tapahtumasta halutaan antaa ammattimainen kuva ja sen viesti tahdotaan välittää mahdollisimman tarkasti kaikille osallistujille, kehottavat Leppälä ja Minkkinen sijoittamaan tuttavien ja sukulaisten sijaan ammattitulkkeihin.

– Tulkkaus on asiantuntijapalvelu, joka räätälöidään joka kerta asiakkaan tarpeiden mukaan. Se on investointi, jonka ostajan kannattaa varmistaa sijoituksensa tuottavuus valitsemalla asialleen asiantunteva ammattilainen.

Palvelun hintakaan ei ole tuulesta temmattu. Se sisältää tapahtumassa tehtävän tulkkauksen sekä siihen valmistautumisen, joista jälkimmäinen saattaa viedä aikaa moninkertaisesti itse h-hetkeen verrattuna. Unohtaa ei tule sitäkään, että ammattitulkit ovat korkeakoulu-tettuja kansainvälisen viestinnän ammattilaisia, jotka usein työskentelevät freelancereina tai yrittäjinä lakisääteisine veroineen ja muine maksuvelvollisuuksineen.

Mutta mistä hyvä tulkki sitten löytyy?

– Esimerkiksi Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton sivustolla on tulkkihaku, josta löytyy paljon tulkkien yhteystietoja. Tulkki-toimistot taas ovat hyviä etenkin silloin, kun järjesteillä on iso, monia eri kieliä kattava konferenssi, Pia Leppälä vinkkaa ja muistuttaa hyvän tulkin olevan asiakkaalleen painonsa arvosta kultaa.

– Kun löytää hyvän kontaktin, kannattaa siitä pitää kiinni ja pyytää apua toistekin. X

Millaista tulkkausta saisi olla?

Simultaanitulkkaus

Simultaani- eli samanaikaistulkkauksessa puhuja ja tulkki puhuvat samaan aikaan. Tulkki ryhtyy tulkkaamaan lähes heti puhujan aloitettua ja kuuntelee puheen etene mistä samalla, kun tulkkaa juuri sanottua.

Simultaanitulkkauksessa käytetään äänieristettyjä tulkkipoppeja ja simultaanitulkkauslaitteita. Laitteiden avulla tulkattava puhe välitetään tulkkipöydässä istuvan tulkin kuulokkeisiin ja tulkin puhe puolestaan kuuntelijoiden kuulokkeisiin. Tulkkipöydässä on aina vähintään kaksi tulkkiä, jotka tulkkaavat vuorotellen. Simultaanitulkkauslaitteissa on kullekin kielelle oma kanavansa, joten tilaisuudessa voidaan käyttää samanaikaisesti useita tulkkauskieliä.

Simultaanitulkkaus on ajankäytöllisesti tehokas ratkaisu, jonka ansiosta tilaisuudessa voidaan keskittyä tulkkauksen sijasta itse asiaan. Simultaanitulkkaus ei myöskään häiritse niitä, jotka eivät sitä tarvitse, ja sen ansiosta jokainen voi vapaasti puhua omaa äidinkieltään.

Konsekutiivitulkkaus

Konsekutiivi- eli peräkkäistulkkauksessa puhuja ja tulkki puhuvat vuorotellen. Ensin tulkattava puhuja puhuu 1–5 minuuttia. Sen jälkeen tulkki tulkkaa sanotun tekemiensä muistiinpanojen perusteella.

Konsekutiivitulkkausta käytettäessä aikaa on varattava kaksinkertaisesti verrattuna yksikielisen viestintätilanteen kes-

toon. Konsekutiivitulkkaus sopii siksi tilanteisiin, joissa käytössä on kaksi kieltä ja runsaasti aikaa.

Konsekutiivitulkkauksessa ei tarvita erillisiä tulkkauslaitteita. Tarvittavien tulkkien määrä riippuu tilaisuuden kestosta: yksi tulkki voi tulkata yhtäjaksoisesti yleensä enintään tunnin.

Kuiskaustulkkaus

Kuiskaustulkkauksessa tulkki istuu kuulijoidensa vieressä, kuuntelee tulkattavaa puhetta ja simultaanitulkkaa kuiskaten tai hiljaisella äänellä enintään kahdelle kuulijalle kerrallaan. Kuiskaustulkkausta käytetään yleensä silloin, kun enintään kahdelle vieraskieliselle osallistujalle halutaan tulkata se, mitä muuten yksikielisessä kokouksessa tai neuvottelussa tapahtuu.

Kuiskaustulkkaus on raskasta sekä tulkille että kuulijalle, sillä kuuluvuus on usein heikko ja kuiskaaminen rasittaa tulkin ääntä. Kuiskaustulkkauksen laatu ei vastaa simultaanitulkkausta ja se saattaa myös häiritä niitä, jotka eivät sitä kuuntele.

Kuiskaustulkkauksessa voidaan käyttää myös kannettavia kuiskaustulkkauslaitteita, joihin kuuluu mikrofoni ja ladattavia kuulokkeita. Niitä käytettäessä tulkki puhuu hiljaisella äänellä mikrofonin, jonka kautta tulkkaus on enimmillään 20 kuulijan käytössä. Nämä laitteet eivät kuitenkaan korvaa varsinaisia simultaanitulkkauslaitteita ja äänieristettyä tulkkipöydä.